

Kasvu pienten sahojen liiketoiminnassa

LEHDISTÖTIEDOTE

10.4.2008

KASVU PIENTEN SAHOJEN LIIKETOIMINNASSA

Piensahauksen toimintaympäristö, kuten maaseutuelinkeinojen yleensäkin, on muuttunut viime vuosikymmenien aikana. Samalla piensahojen määrä on vähentynyt merkittävästi. Eniten ovat vähentyneet aivan pienet, kiertävät rahtisahat. Niiden määrä on vähentynyt mautilojen vähenemisen myötä. Nykyisin yhä useampi piensaha toimii kiinteästi omalla tontillaan. Niiden toiminta on entistä ammattimaisempaa ja kapasiteettia on niin paljon, ettei piensahojen kokonaistuotantomäärä ole laskenut, vaikka sahalaitoksia onkin vähemmän.

Toimintaympäristön muutos on tehnyt piensahayrittämisestä entistä haasteellisempaa ja se edellyttää yrittäjältä uudenlaista osaamista. Muutoksessa jäljelle jääneet yritykset ovat tavoitelleet kasvua investoinneilla ja kapasiteetin lisäyksellä sekä etsimällä uusia markkinoita ja osin onnistuneetkin siinä.

TTS tutkimuksen koordinoimassa ”Kasvun eväät” tutkimusohjelmassa selvitettiin postikyselyn avulla pienten sahayritysten kasvua, kasvutavoitteita ja -keinoja sekä kasvuhakuisuutta.

Kahdella kolmasosalla kaikista kyselyyn vastanneista yrityksistä liikevaihto ja yrityksen tulos olivat kasvaneet edellisten kolmen vuoden aikana. Liikevaihdon kasvu on perustunut tietoiseen kasvustrategiaan noin kolmanneksella yrityksistä. Kolmanneksella kasvu on perustunut yleiseen kasvupyrkimykseen ja kolmanneksella kasvu on tapahtunut ilman erityistä pyrkimystä.

Kyselyn perusteella sahatoimialalla kasvutavoitteisiin pyritään maltillisesti. Valtaosa yrityksistä ilmoitti pyrkivänsä hitaaseen kasvuun eri liiketoiminnan alueilla. Yli puolet kyselyyn vastanneista suuremmista yrityksistä (liikevaihto yli 800 000 euroa) ilmoitti pyrkivänsä kasvattamaan liikevaihtoa, tulosta, pääomien tuottoa sekä omavaraisuutta, mutta hitaalla aikataululla. Kolmannes ilmoitti pyrkivänsä nopeaan tuloksen kasvuun ja neljännes nopeaan liikevaihdon kasvuun. Hitaalla aikataululla yli puolet suuremmista yrityksistä pyrkii kasvattamaan myös markkinaosuutta ja -aluetta, asiakkaiden määrää, toimitiloja ja tuotantolaitteistoa.

Pienemmistä yrityksistä (liikevaihto alle 800 000 euroa) yli puolet pyrki hitaaseen liikevaihdon ja tuloksen kasvattamiseen. Muilla osa-alueilla pienemmät yritykset pyrkivät enimmäkseen säilyttämään nykyisen asemansa.

Liiketoiminnan tavoitteet olivat selkeästi erilaisia suuremmilla (liikevaihto yli 800 000 euroa) ja pienemmillä yrityksillä. Suuremmista yrityksistä valtaosa, yli 80 prosenttia, piti kannattavuuden ja tuottoasteen parantamista tärkeimpänä liiketoiminnan tavoitteenaan. Pienemmillä yrityksillä tärkeimmät tavoitteet jakautuivat useamman tavoitteen kesken. Kannattavuuden ja tuottoasteen parantamista piti tärkeimpänä viidennes vastaajista. Pienten yritysten ryhmässä tärkeimmiksi nousivat yrittäjän kohtuullinen toimeentulo (33%) ja tyytyväiset asiakkaat (33%). Pienemmät yritykset eivät siis välttämättä tavoittele kovin suurta

kasvua vaan oma ja perheen toimeentulo riittävät yritystoiminnan tavoitteiksi. Pienemmillä yrityksillä on myös luonnollisesti suurempi kynnys palkata lisätyövoimaa. Useimmin mainitut kasvua hankaloittavat tekijät olivat kyselyn perusteella henkilöstön palkkaamiseen liittyvät ongelmat, raaka-aineen saatavuus ja hinta sekä kireä kilpailutilanne. Usein mainittuja tekijöitä olivat lisäksi myynti- ja markkinointiosaamisen sekä kasvun vaatimien innovaatioiden puuttuminen sekä puutteet johdon taidoissa suuremman yrityksen johtamiseen.

Kasvun esteenä uusia työntekijöitä palkatessa oli suuret työnantajakustannukset sekä se, ettei ammattitaitoisia työvoimaa ole tarpeeksi saatavilla. Yli 90 prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista yrittäjistä arvioi korkeiden työnantajasisivukulujen vaikeuttavan uusien työntekijöiden palkkaamista. Suuremmat sahat kokivat selvästi pieniä useammin sahatavaran kysynnän epävakauden tai riittämättömyyden olevan kynnys uuden työvoiman palkkaamiselle (yli 90%). Pienemmistä yrityksistä vain kolmannes piti tätä merkittävänä kynnyksenä. Kyselyn perusteella suuremmat yritykset olivat osanneet käyttää julkisia ja yksityisiä palveluja yrityksensä kehittämiseen ja kasvuun enemmän kuin pienet yritykset. Useimmin käytettyjä palveluja olivat kehittämisrahoitus sekä neuvonta- ja koulutuspalvelut. Selkeästi useimmin mainittu yrityspalvelujen tarjoaja oli TE-keskus ja suuremmilla yrityksillä Finnvera. Huomattavaa kuitenkin on, että yli kolmannes molempien ryhmien yrityksistä ei ollut käyttänyt julkisia palveluja lainkaan.

Tiedotteen saa ostettua kätevästi TTS KAUPASTA osoitteessa www.ttskauppa.fi

TTS tutkimuksen tiedotteet / Luonnonvara-ala: metsä

717 Kasvu pienten sahayritysten liiketoiminnassa. Riitta Backman. (3,90 €)

LISÄTIETOJA:

Riitta Backman

Tutkija, maat. ja metsät. maist.

GSM 044 7143 681

etunimi.sukunimi@tts.fi